

dselect-dokumentation for begyndere

Stéphane Bortzmeyer med flere <debian-doc@lists.debian.org>

Opsummering

Dette dokument er en kort rundtur for førstegangsbrugere af Debians konsolbrugerflade til pakkehåndtering, `dselect`. Det supplerer Installationsmanual for Debian GNU/Linux 3.0 (<http://www.debian.org/releases/stable/installmanual>).

Indhold

1	Introduktion	1
2	Når <code>dselect</code> er startet	3
2.1	“Tilgang”	3
2.2	“Opdatér”	6
2.3	“Udvælg”	6
2.4	Installér	10
2.5	“Konfig.”	11
2.6	“Fjern”	11
2.7	“Afslut”	11
3	Et par afsluttende tip	13
4	Ordlister	15

Kapitel 1

Introduktion

Bemærk, at nyere udgaver af denne fil altid er at finde på <http://www.debian.org/doc/manuals/dselect-beginner/>.

Denne fil dokumenterer `dselect` for førstegangsbrugere, og har til formål at hjælpe med at få Debian installeret. Det prøver ikke på at forklare alting, så når du starter `dselect`, bør du læse hjælpeskærmene igennem.

Hvis du er utålmodig med at få Debian til op at køre snarest muligt, ja, så bør du ikke bruge `dselect` :-) Debians installationsprocedure giver dig mulighed for at køre `tasksel`, som har nogle generaliserede opgavepakker, som du kan vælge og dermed få det overstået hurtigt.

`dselect` bruges til at udvælge, hvilke pakker du vil installere (der er p.t. omkring 8710 pakker i Debian 3.0). Det vil blive kørt for dig under installationen og er et meget stærkt og komplekst program. En vis forhåndsviden anbefales kraftigt. Tankeløs brug af `dselect` kan lave et alvorligt rod i dit system.

`dselect` vil lede dig gennem installationsprocessen således:

- Vælg den ønskede tilgangsmetode
- Opdatér listen med tilgængelige pakker, hvis muligt.
- Udvalg, hvilke pakker du ønsker på dit system.
- Installér og opgradér ønskede pakker.
- Konfigurér eventuelle ikke-konfigurerede pakker
- Fjern uønsket programmell.

Når et trin er afsluttet, vil det lede dig videre til det næste. Gå dem igennem uden at springe over nogen af trinnene.

Flere steder i dette dokument vil vi snakke om at starte en anden skal. Linux har normalt 6 konsolsessioner — eller skaller — på samme tid. Du kan vælge mellem dem ved at trykke

venstre Alt-F1 til *venstre Alt-F6*, hvorefter du logger på din nye skal og fortsætter. Det er den første konsol (også kaldet `tty1`), der bruges af installationsprocessen, så tryk *venstre Alt-F1*, når du vil tilbage til den.

Kapitel 2

Når dselect er startet

Når du er kommet ind i dselect, vil du se følgende skærm:

```
Debian 'dselect' pakkehåndtering.
```

- 0. [T]ilgang Vælg den ønskede tilgangsmetode
- 1. [O]pdatér Opdatér listen med tilgængelige pakker, hvis muligt.
- 2. [U]dvælg Udvalg, hvilke pakker, du ønsker på dit system.
- 3. [I]nstallér Installér og opgradér ønskede pakker.
- 4. [K]onfig. Konfigurér eventuelle ikke-konfigurerede pakker
- 5. [F]jern Fjern uønsket programmel.
- 6. [A]fslut Afslut dselect.

```
[og lidt mere]
```

Lad os gennemgå punkterne et for et.

2.1 "Tilgang"

Her er tilgangsskærmen:

```
dselect - liste over tilgangsmetoder
Forkort.      Beskrivelse
cdrom         Install from a CD-ROM.
multi_cd      Install from a CD-ROM set.
nfs           Install from an NFS server (not yet mounted).
multi_nfs     Install from an NFS server (using the CD-ROM set) (not yet m
harddisk      Install from a hard disk partition (not yet mounted).
mounted       Install from a filesystem which is already mounted.
multi_mount   Install from a mounted partition with changing contents.
```

```
floppy      Install from a pile of floppy disks.
ftp         Install using ftp.
apt         APT Acquisition [file,http,ftp]
```

Her fortæller vi `dselect`, hvor vore pakker er. Ignorér rækkefølgen. Det er ret vigtigt, at du vælger den rigtige installationsmetode. Der kan være vist flere eller færre metoder, eller de kan stå i en anden rækkefølge. Det skal du ikke bekymre dig om. I følgende liste beskriver vi de forskellige metoder.

apt Et af de bedste valg til at installere fra et lokalt filspejl af debianarkivet eller fra netværket. Metoden bruger "apt"-systemet (se `apt(8)`) til at udføre en komplet afhængighedsanalyse og sortering, så den højst sandsynligt installerer pakkerne i den optimale rækkefølge.

Opsætningen af denne metode er ret netm. Du kan vælge et antal forskellige placeringer, blande `file:-URL'er` (local disks or NFS mounted disks), `http:-URL'er` og `ftp:-URL'er`. Du kan også medtage `cdrom/DVD-medier` med kommandoen `apt-rom`.

Se `sources.list(5)` manualsiden for flere oplysninger om formatet på filen `/etc/apt/sources.list`.

Hvis du har en proxyserver til HTTP og/eller FTP, skal du sikre dig, at miljøvariablene `http_proxy` og/eller `ftp_proxy` er angivet. Sæt dem fra din skal, inden du starter `dselect`. F.eks.:

```
# export http_proxy=http://gateway:3128/
# dselect
```

multi_cd Ret omfattende, kraftfuld og kompleks metode, der er den anbefalede måde at installere de nyere versioner af Debian fra en samling binære cd'er. Hver af disse cd'er skal indeholde oplysninger om de pakker, de indeholder samt om alle foregående cd'er (i filen `Packages.cd`). Vær sikker på, at den cd-rom du vil bruge, ikke er monteret, når du vælger denne metode for første gang. Placér den sidste *binære* cd-rom i sættet (vi bruger ikke kildetekst-cd'erne her) i drevet og svar på de stillede spørgsmål:

- Placering af cd-rom
- Bekræftelse af, at du bruger et cd-sæt
- Placeringen af Debiandistributionen på diskene

Eventuelt placering af "Packages"-filerne

Så snart, du har opdateret listen over tilgængelige pakker og valgt de pakker, der skal installeres, afviger `multi-cd` metoden fra den almindelige procedure. Du vil skulle køre et "Installér"-trin for hver af de cd'er du har, en ad gangen. Desværre er `dselect` ikke i stand til at spørge dig om en ny cd ved hvert trin. Du skal gøre følgende for hver cd:

- Indsæt cd'en i dit cd-rom-drev.
- Vælg "Installér" fra `dselect`'s hovedmenu.

- Vent til `dpkg` er færdig med at installere fra denne CD (den kan rapportere, at installationen lykkedes, eller eventuelt om installationsfejl. Dem skal du ikke bekymre dig om endnu).
- Tryk [*Enter*] for at gå tilbage til `dselect`'s hovedmenu.
- Gentag for næste cd i sættet. . .

Det kan være nødvendigt at køre installationstrinnet flere gange for at dække rækkefølgen af pakkeinstallationen - visse pakker, der bliver installeret tidligt, kan kræve pakker, der installeres senere, før de kan konfigureres ordentligt.

Det anbefales at køre "Konfig."-trinnet, hvilket vil ordne de pakker, der skulle være endt i denne tilstand.

multi_nfs, multi_mount Disse ligner meget `multi_cd` ovenfor og er også lavet for at håndtere skiftende medier. For eksempel installation fra et multi-cd-sæt og via NFS fra en anden maskines cd-rom-drev.

floppy For dem uden cd-rom eller netværksadgang. Anbefales ikke som en realistisk installationsmulighed mere, hvis du bruger disketter med almindelig kapacitet, men kan fungere bedre med LS/120 eller Zip-drev. Angiv placeringen af dit diskettedrev, og sæt så disketterne i. Den første diskette skal indeholde "Packages"-filen. Metoden er langsom og kan være usikker p.g.a. problemer med medierne.

nfs UDFASET METODE – brug apt eller multi_nfs i stedet. Prøv kun denne metode, hvis alt andet mislykkes.

Dette er en simpel installationsmetode, der ikke kræver ret meget: giv den adressen på NFS-serveren, placeringen af Debian-distributionen på serveren og (eventuelt) "Packages"-filerne. Derefter vil `dselect` installere de forskellige dele fra serveren. Langsomt, men nemt. Den benytter ikke den bedste rækkefølge, så den vil bruge mange kørsler med trinnene "Installér" og "Konfig.". Er selvsagt kun til NFS-baserede installationer.

harddisk UDFASET METODE – brug apt eller multi_nfs i stedet. Prøv kun denne metode, hvis alt andet mislykkes.

Angiv, hvilket blokenhed eller harddiskpartition, der skal bruges samt som sædvanligt placeringen af debianfilerne på denne partition. Langsomt, men nemt. Den benytter ikke den bedste rækkefølge, så den vil bruge mange kørsler med trinnene "Installér" og "Konfig.". Anbefales ikke, da "apt"-metoden kan gøre det samme, med korrekt rækkefølge.

mounted UDFASET METODE – brug apt eller multi_nfs i stedet. Prøv kun denne metode, hvis alt andet mislykkes.

Angiv blot placeringerne af debianfiler i dit filsystem. Muligvis den letteste metode, men langsom. Den benytter ikke den bedste rækkefølge, så den vil bruge mange kørsler med trinnene "Installér" og "Konfig.".

cd-rom UDFASET METODE – brug apt eller multi_nfs i stedet. Prøv kun denne metode, hvis alt andet mislykkes.

Lavet til enkelt-cd-installationer. Denne simple metode vil spørge om dit cd-rom-drevs placering, placeringen af debiandistributionen på cd'en og, om nødvendigt, placeringerne af "Packages"-filerne på cd'en. Enkelt, men ret langsomt. Den benytter ikke den bedste rækkefølge, så den vil bruge mange kørsler med trinnene "Installér" og "Konfig.". Anbefales ikke, da den forudsætter, at distributionen ligger på en enkelt cd-rom, hvilket ikke længere er tilfældet. Brug metoden "multi_cd" i stedet.

Hvis du får problemer — måske kan Linux ikke se din cd-rom, din NFS-montering fungerer ikke, eller du har glemt, hvilken partition, pakkerne er på — har du flere muligheder:

- Start en anden skal. Ret problemet og gå tilbage til hovedskallen.
- Afslut `dselect` og kørs den igen senere. Du kan komme ud for at skulle genstarte computeren for at løse et problem. Dette er o.k., men når du kommer tilbage til `dselect` skal du huske at køre det som root. Det vil kun blive kørt automatisk ved første opstart.

Efter, du har valgt tilgangsmetode, vil `dselect` have dig til at angive den præcise placering af pakkerne. Hvis du ikke får skrevet det korrekt første gang, så tryk *Control-C* og gå tilbage til punktet "Tilgang".

Når du er færdig her, vil du blive sendt tilbage til hovedskærmen.

2.2 "Opdatér"

`dselect` vil læse filerne `Packages` eller `Packages.gz` fra filspejlet og oprette en database på dit system over alle de tilgængelige pakker. Der kan gå noget tid, mens det henter og behandler filerne.

2.3 "Udvælg"

Hold nu fast. Det er her, det hele sker. Formålet med dette trin er at udvælge præcis hvilke pakker, du vil have installeret.

Tryk *Enter*. Hvis du har en langsom maskine, skal du vide, at skærmen vil blive sort i omkring 15 sekunder, så undlad at trykke en masse knapper imens. Bare have tålmodighed.

Det første, der kommer op på skærmen er side 1 fra hjælpefilen. Du kan komme til denne hjælp ved at trykke `?` når som helst i "Udvælg"-skærmene, og du kan bladere gennem hjælpeskærmene ved at trykke på `.` (punktum).

Vær forberedt på at det kan tage omkring en time, når du skal lære at finde rundt og få gjort tingene rigtigt. Når du går ind i "Udvælg"-skærmen første gang, skal du ikke vælge **noget som helst** — tryk blot på *Enter* og se, hvilke afhængighedsproblemer, der er. Prøv at rette dem. Vælg "'Udvælg'" på denne side igen, hvis du bliver sendt tilbage til hovedmenuen.

Før du hopper ud i det, skal du vide følgende:

- Tryk *Enter* for at lukke "Udvælg"-skærmen, når alle valg er truffede. Det vil sende dig tilbage til hovedskærmen, hvis der ikke er problemer med dine valg. Ellers vil du blive bedt om at håndtere problemet. Når du er tilfreds med en given skærm, taster du *Enter* for at komme videre.
- Det er helt normalt og forventeligt, at der opstår afhængighedsproblemet. Hvis du vælger pakke *A*, og denne pakke kræver pakke *B* for at kunne køre, vil `dselect` advare dig om problemet og højst sandsynligt foreslå en løsning. Hvis pakke *A* er i konflikt med pakke *B* (dvs., at de udelukker hinanden), vil du blive bedt om at vælge mellem dem.

Lad os se på de øverste to linjer på "Udvælg"-skærmen.

```
dselect - hoved-pakkevisning (tilg., prioritet) markér:+=/- detalj:v hjælp
FIGM Pri Sektion Pakke          Inst.ver  Tilg.ver  Beskrivelse
```

Denne skærm husker os på nogle specielle taster:

+ Vælg en pakke til installation.

= Tilbagehold en pakke – nyttig ved ødelagte pakker. Du kan geninstallere en ældre version og tilbageholde den, mens du venter på, at en ny skal dukke op. (Dette sker dog meget sjældent i den stabile Debiandistribution).

- Fjern en pakke.

_ Udrens en pakke: fjern både pakken og dens konfigurationsfiler.

i, I Skift/rotér visning af yderligere information (i den nedre del af skærmen).

o, O Skift sorteringsvalg (se den øverste linje på skærmen).

v, V Skifter mellem koncis og detaljeret visning. Når du trykker på knappen, vil du se, hvad bogstaverne FIGM i anden linje betyder. Men her er en oversigt:

Flag	Betydning	Mulige værdier
F	Fejl	Mellemrum, R, I
I	Installeret status	Mellemrum, *, -, U, C, I
G	Gammelt mærke	*, -, =, _, n
M	Mærke	*, -, =, _, n

(Bemærk at store og små bogstaver har forskellig betydning).

I stedet for at forklare det hele her, vil jeg henvise til hjælpeskærmene, hvor det hele er forklaret. Her er dog et enkelt eksempel:

Du starter `dselect` og finder en linje som denne:

FIGM	Pri	Sektion	Pakke	Inst.ver	Tilg.ver	Beskrivelse
**	Tvg	admin	loadlin	<ingen>	1.6a-6	a loader (running unde

Det betyder, at pakken loadlin allerede var valgt, da du startede dselect, og at den stadig er valgt. Men den er ikke installeret. Hvorfor ikke? Svaret må være, at pakken loadlin ikke er fysisk tilgængelig. Det vil sige, at den mangler på dit Debian-spejl.

De oplysninger, dselect bruger til at holde styr på det hele, er gemt i Packages-filer (dem, du henter i [O]pdatér-trinnet). Disse filer er genereret ud fra selve pakkerne.

Intet i denne verden er perfekt, og sommetider sker det, at de afhængigheder, pakkerne er bygget med, er fejlagtige. Dette skaber in situation, som dselect ganske enkelt ikke kan løse. Du kan dog komme ud af en fastlåsning med kommandoerne Q og X.

Q Gennemtving. Tvinger dselect til at ignorere de indbyggede afhængigheder og gøre, hvad du har bedt den om. Dette kan, naturligvis, vise sig at være en dårlig idé.

X Brug X, hvis du farer helt vild. Det sætter alting tilbage til den tilstand, det var før, og afslutter.

R, **U** og **D** er taster, der hjælper dig til *ikke* at fare vild(!).

R Fortryder alle valg på dette niveau. Berører ikke valg lavet i forrige niveau.

U Hvis dselect foreslog ændringer, hvorefter du lavede yderligere ændringer, vil **U** gendanne dselect's forslag.

D Fjerner dselect's valg, og efterlade kun dine.

Her følger et eksempel. xmms-pakken (bruges i eksemplet, netop fordi den har en masse afhængigheder) afhænger af pakkerne:

- libc6
- libglib1.2
- libgtk1.2
- xlibs

Følgende pakker bør også installeres. De er dog ikke essentielle:

- libaudiofile0
- libesd0
- libgl1

- libmikmod2
- libogg0
- libvorbis0
- libxml1
- zlib1g

Så når jeg vælger `xmms`, får jeg denne skærm:

```
dselect - rekursiv pakkelliste (tilg., prioritet) markér:+/=- detalj:v hjæl
FIGM Pri Sektion  Pakke          Beskrivelse
_* Fri sound     xmms          Versatile X audio player that looks like Winam
_* Fri libs      libglib1.2    The GLib library of C routines
_* Fri libs      libgtk1.2    The GIMP Toolkit set of widgets for X
_* Fri libs      libmikmod2    A portable sound library
_* Fri libs      libogg0       Ogg Bitstream Library
_* Fri libs      libvorbis0    The OGG Vorbis lossy audio compression codec.
```

(Der kan dukke andre pakker op, afhængigt af, hvad der allerede er installeret på dit system).

Du kan se, at alle de krævede pakker er blevet valgt for mig, sammen med de anbefalede.

R-tasten genskaber starttilstanden.

```
dselect - rekursiv pakkelliste (tilg., prioritet) markér:+/=- detalj:v hjæl
FIGM Pri Sektion  Pakke          Beskrivelse
__ Fri sound     xmms          Versatile X audio player that looks like Winam
__ Fri libs      libglib1.2    The GLib library of C routines
__ Fri libs      libgtk1.2    The GIMP Toolkit set of widgets for X
__ Fri libs      libmikmod2    A portable sound library
__ Fri libs      libogg0       Ogg Bitstream Library
__ Fri libs      libvorbis0    The OGG Vorbis lossy audio compression codec.
```

For at nu at angive, at du ikke ønsker `xmms` skal du bare trykke *Enter*.

D-tasten genskaber de valg, jeg fra starten havde gjort:

```
dselect - rekursiv pakkelliste (tilg., prioritet) markér:+/=- detalj:v hjæl
FIGM Pri Sektion  Pakke          Beskrivelse
_* Fri sound     xmms          Versatile X audio player that looks like Winam
__ Fri libs      libglib1.2    The GLib library of C routines
__ Fri libs      libgtk1.2    The GIMP Toolkit set of widgets for X
__ Fri libs      libmikmod2    A portable sound library
__ Fri libs      libogg0       Ogg Bitstream Library
__ Fri libs      libvorbis0    The OGG Vorbis lossy audio compression codec.
```

U-tasten genskaber dselect's valg:

```
dselect - rekursiv pakkeliste (tilg., prioritet) markér:+=/- detalj:v hjælp
FIGM Pri Sektion Pakke Beskrivelse
_* Fri sound xmms Versatile X audio player that looks like Winamp
_* Fri libs libglib1.2 The GLib library of C routines
_* Fri libs libgtk1.2 The GIMP Toolkit set of widgets for X
_* Fri libs libmikmod2 A portable sound library
_* Fri libs libogg0 Ogg Bitstream Library
_* Fri libs libvorbis0 The OGG Vorbis lossy audio compression codec.
```

Jeg foreslår at fortsætte med standardvalgene nu – du vil have alle muligheder for senere at tilføje mere.

Hvad du end beslutter, skal du trykke *Enter* for at acceptere og gå tilbage til hovedskærmen. Hvis det resulterer i uafklarede problemer, vil du blive kastet direkte tilbage til endnu en problemløsnings-skærm.

Tasterne *R*, *U* og *D* er meget nyttige i “hvad nu hvis”-situationer. Du kan eksperimentere som du har lyst til, og derefter genskabe alting som det var. Lad være med at betragte dem som rene katastrofeknapper.

Når du har udført dine valg i “Udvælg”-skærmen, vil tasten *I* give dig et stort vindue, *t* flytte markøren til begyndelsen, hvorefter du hurtigt kan se indstillingerne igennem med *PgDn*-tasten. På denne måde kan du tjekke resultaterne af dit arbejde og opdage større fejl. Nogle kan have fravalgt store grupper af pakker ved en fejl, uden at opdage fejlen før det var for sent. dselect er et *meget* kraftfuldt værktøj, så du skal passe på ikke at misbruge det.

Nu burde du have følgende situation:

Pakkekategori	Status
Krævede	alle valgt
Vigtige	alle valgt
Standard	de fleste valgt
Frivillige	de fleste fravalgt
Ekstra	de fleste fravalgt

Tilfreds? Så tryk *Enter* for at afslutte udvælgelsesprocessen. Du kan altid komme tilbage og køre “Udvælg” igen, hvis du ønsker det.

2.4 Installér

dselect løber gennem alle de 8710 pakker, og installerer dem, du har udvalgt. Du kan forvente at skulle træffe nogle valg undervejs.

På en hurtig maskine vil skærmen rulle ret hurtigt. Du kan stoppe/starte rulningen med *Control-s/Control-q*, og til sidst vil du få en liste over eventuelle ikke-installerede pakker. Hvis du vil gemme alt, hvad der sker, kan du bruge almindelige Unix-programmer, såsom `tee(1)` eller `script(1)`, til at indfange uddataene.

Det kan ske, at en pakke ikke bliver installeret, fordi den afhænger af en anden pakke, der er udpeget til installation, men endnu ikke installeret. Løsningen er at køre "Installér" igen. I særlige tilfælde er det folk, der har været ude for at skulle køre den op til 4 gange inden alt faldt på plads. Dette vil variere alt efter din hentningsmetode. Med APT-metoden vil du næsten aldrig skulle køre "Installér" flere gange.

2.5 "Konfig."

De fleste pakker bliver konfigureret i trin 3, men det, der måtte mangle, kan indstilles her.

2.6 "Fjern"

Fjerner pakker, der er installerede, men ikke længere kræves.

2.7 "Afslut"

Afslutter `dselect`.

Jeg foreslår, at du nu kører `/etc/cron.daily/find`, da du har fået en masse nye filer på dit system. Efter dette, vil du kunne bruge `locate` til at finde filer.

Kapitel 3

Et par afsluttende tip

Du kan få en idé om en pakkes størrelse ved at trykke *i* to gange og se tallet efter "Size:". Det er størrelsen af den komprimerede pakke, så de ukomprimerede filer vil være en del større. Se "Installed-Size:" (installeret størrelse), som angives i kilobyte.

Det kan være en ret kompleks opgave at installere et nyt Debiansystem, men `dselect` kan hjælpe dig med det, hvis du er parat til at tage dig tid til at lære at bruge det. Læs hjælpeskærmene og prøv dig frem med *i*, *l*, *o*, og *O*. Brug *R*-tasten. Det hele er til rådighed. Men det er op til dig at bruge det effektivt.

Kapitel 4

Ordliste

Følgende udtryk er nyttige for dig i dette dokument og generelt, når du snakker om Debian.

Pakke En fil, der indeholder alt, hvad der kræves for at kunne køre et bestemt program.

Debian pakke-filnavne har endelsen *.deb*. Hver pakke har et navn og versionsnummer. Versionen består af det oprindelige ('upstream') og et Debian-revisionsnummer, adskilt af en bindestreg.

Her er nogle eksempler på pakkenavne:

- `efax_08a-1.deb`
- `lrzsz_0.12b-1.deb`
- `mgetty_0.99.2-6.deb`
- `minicom_1.75-1.deb`
- `term_2.3.5-5.deb`
- `uucp_1.06.1-2.deb`
- `uutraf_1.1-1.deb`
- `xringd_1.10-2.deb`
- `xtel_3.1-2.deb`

dpkg `dpkg` er det program, der håndterer pakkerne. `dselect` er en brugerflade til `dpkg`. Erfarne brugere bruger ofte `dpkg` til at installere eller fjerne enkelte pakker, fordi det er hurtigere.

pakkeskripter, pakkeansvarliges-skripter Programmerne (normalt skalskripter), som `dpkg` kører før og efter installation af hver pakke. De giver normalt ikke "lyd" fra sig, men nogle af dem kan give advarsler eller stille spørgsmål.